

Odlišnosti mezi učiteli v ČR v závislosti na délce praxe a na vyučovaných předmětech

Pokud jde o to, jak se odlišují učitelé v ČR v závislosti na délce praxe, ukazuje se, že v souladu s vyšší pociťovanou potřebou služebně mladších učitelů vzdělávat se v oblasti **pedagogických kompetencí** pro výuku předmětů, které vyučují, navštěvuje vzdělávání s tímto obsahem vyšší podíl učitelů s kratší praxí než učitelů s delší praxí. V oblasti **chování žáků a vedení třídy**, ve které byly obdobně zjištěny velké rozdíly v potřebě různě zkušených učitelů se vzdělávat, nejsou rozdíly v účasti ve sledovaných kategoriích učitelů dle délky praxe již tak velké a účast učitelů s praxí maximálně 4 roky a s praxí 20 let a více je srovnatelná. Ani v účasti ve vzdělávání v oblasti **ICT potřebných pro výuku** nebyly mezi učiteli s různě dlouhou praxí výrazné rozdíly. V **nových technologiích** na pracovišti se však vzdělával vyšší podíl učitelů s praxí v oboru max. 4 roky než učitelů s praxí 20 let a více. Přitom v těchto oblastech pociťovali služebně starší učitelé vyšší potřebu vzdělávání.

Výše bylo uvedeno, že učitelů esteticko-výchovných předmětů, kteří pociťují v uvedených oblastech velkou potřebu se vzdělávat, je nadprůměrný podíl. V souladu s tímto zjištěním je podíl učitelů **esteticko-výchovných předmětů**, kteří se v posledním roce od sběru dat účastnili dalšího profesního vzdělávání, ve většině z uvedených oblastí průměrný či nadprůměrný. Obdobně je tomu i u **společenskovědních předmětů**. Naopak v souladu se zjištěným nižším podílem učitelů matematiky pociťujících velkou potřebu se vzdělávat v mnohých z uvedených oblastí je také podíl učitelů **matematiky** účastnících se v posledním roce od sběru dat dalšího profesního vzdělávání ve většině oblastí spíše podprůměrný. Výjimkou je pouze oblast ICT dovedností potřebných pro výuku a oblast nových technologií na pracovišti. Jako učitelé matematiky jsou na tom z tohoto hlediska podobně i učitelé **přírodovědných předmětů**.

Účast učitelů v ČR v dalším profesním vzdělávání a jejich subjektivně vnímaná zdatnost

Jak je uvedeno v [Národní zprávě](#) (s. 25, graf č. 13), **oblast pedagogických kompetencí** pro výuku předmětů se celkově umístila jako třetí učitelé v ČR nejnavštěvovanější v dalším profesním vzdělávání. Relativně nižší pociťovaná potřeba učitelů v ČR vzdělávat se v této oblasti tak ve světle nízké pociťované zdatnosti učitelů ve využívání alternativních metod výuky a v oblasti motivování žáků může znamenat, že navštěvované vzdělávání v oblasti pedagogických kompetencí učitelům příliš nepomáhá posílit sebevědomí a dosahovat v těchto dvou ohledech pokroků (ať již je to dáno tím, že se na ně uvedené vzdělávání nezaměřuje, nebo nějakými dílčími nedostatky). Je však také možné, že učitelé nejsou k zařazování alternativních metod výuky a ke snahám motivovat všechny žáky ve třídě dostatečně vybízeni (srov. s vysokým podílem učitelů v ČR, kteří jsou se svým výkonem ve škole spokojeni – viz [kapitolu 1](#)). Přitom byla zjištěna statisticky významná souvislost mezi sebehodnocením zdatnosti **v oblasti motivování žáků** a počtem různých druhů obsahu absolvovaného dalšího profesního vzdělávání (čím více druhů obsahu dalšího profesního vzdělávání učitelé absolvují, tím bývá jejich pociťovaná zdatnost v motivování žáků vyšší). Slabá pozitivní souvislost se prokázala též mezi zdatností **ve využívání alternativních metod výuky** a množstvím druhů obsahu absolvovaného dalšího profesního vzdělávání.

V [části 4.2.1](#) jsme uvedli, že v ČR vyšla jako statisticky významná negativní souvislost mezi mírou subjektivně vnímané zdatnosti **v řízení třídy žáků** a učitelé pociťovanou potřebou dalšího profesního vzdělávání v oblasti chování žáků a vedení třídy. Naproti tomu se neprokázala souvislost mezi subjektivním hodnocením vlastní zdatnosti učitelů v řízení třídy žáků a obsahem navštěvovaného dalšího profesního vzdělávání.